



• Treball •
• Art •

Periòdic Independent

• Instrucció •
• Èsport •

DIRECTOR
Miquel Perramón

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Jocs Florals, nom. 104

FUNDADOR-GERENT
Joan Drets

Sortirà els dies 1 i 15 de cada mes. II PREU 10 CÈNTIMS II Sotscripció, 0'50 ptes. trimestre

Política Social Administrativa

Al voltant de lo que signifiquen les paraules que encap-salen aquest article gira l'esperit de la Societat actual catalana, ja que poc ens interessen en els temps presents ni la presunció bèlica ni l'il·lusió d'idealitats utòpiques. Avui és

vol viure pràctica i positiu; per ço està a primer terme la qüestió treball. Aquesta, constitueix un problema difícilíssim de resoldre, puix els abusos comesos per l'element patronal en general durant molts anys han portat al obrer a un terreny de declarada i intransigent rebeldia tal que ni fa distinció de calitats de patrons ni vol admetre gairebé explicacions de cap mena. I així no és d'estranyar veure alguns industrials que passen mil penúries per a defensar-se un jornal moltes voltes inferior an el dels sels obrers i, no obstant, s'els té per burgesos com els que s'han fet riquíssims sigui durant la guerra sigui en diverses ocasions d'oportunisme amb les atropellants suades del poble productor. Mes, ¿com arribar a un acord si entre patrons i obrers continuament els separen explosions de discòrdia traidorament, premeditades per la maliciosa i egoista política dels senyors Esteves del "pacte de la fam" per un cos-

tat i per l'altre la dels revolucionaris d'aixequem-se i aneu-hi? ¿Ademés no s'ha de perdre de vista que els administradors públics no saben o no volen trobar cap mitjà per a fer més fraternal la vida colectiva; ans al contrari, tota solució la busquen carregant de gastos i més gastos als contribuents més modestos, als més desamparats.

A tot arreu per a que el treball pugui ésser recompensat

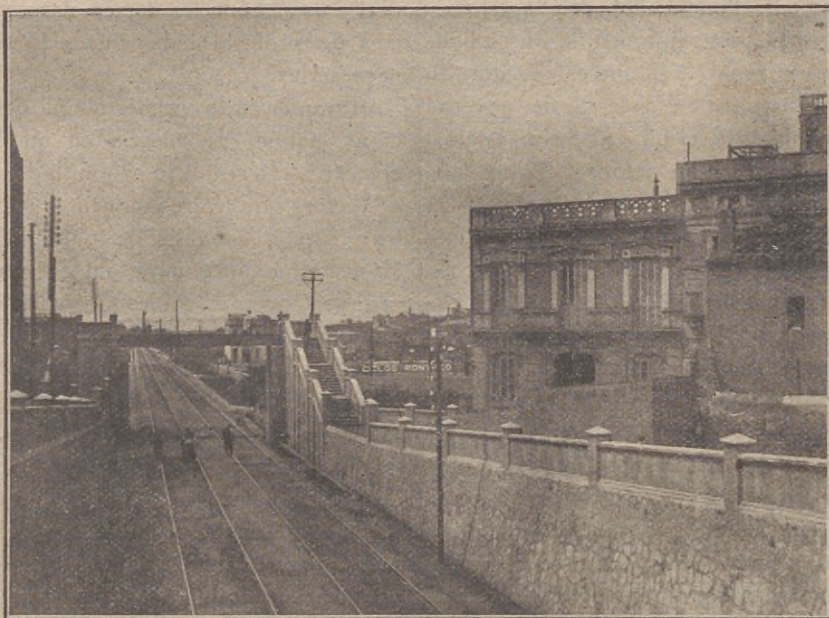
amb equitat, és precis que existeixi una justa administració i a Catalunya no hi pot existir si no s'opera un efectiu canvi de política propiament dita.

Tornant al dret entre patrons i obrers, els primers han de pensar, que l'atropell als altres porta represalies. I aquets, els treballadors, han de considerar que exigir lo que necessiten sense mirar si aquell a qui ho demanen ho pot donar o no, portarà la ruina a tots plegats. Tinguem front, obrers. Amos, tinguem cor i la regularització del capital i del treball serà un fet.

Ditxòs el dia que un tribunal imparcial i capacitat classifiqui a ordenadors i a obei-

dors ficsant-se en les qualitats i menestes del homes. Glorificada sigui, si va encaminada an aquest fi, la política social administrativa catalana,

ESTORBS MONUMENTALS



El Pont del Gurugú del carrer de Jocs Florals

Gurugú? Sols en el Rif permetrien semblant estorb en la via pública. En nacions civilitzades deuen fer un pont a nivell i obligar a que el tren passés en via subterrània.

L'AUTONOMIA CATALANA

AIRES DE FORA

Aquest problema nostre, esperit de les revindicacions de Catalunya, ha trobat en el cor de les Castelles aires de fronda; han esclatat amb estridències subversives les passions d'intransigència i odi, les envejes i malvolença de tradició, aquelles corrents desordenades d'oposició sistemàtica, que continuament, ja de temps enrera, hem sentit desbordar-se, sempre que nostres llavis es mogueren per a parlar clar, per a demanar justícia! Ahir la Mancomunitat, les Zones Neutres, avui l'Autonomia integral!

Ja ens ho esperavem, res ens ha sorpres; però ara no compreniem ben bé la causa de tant cridar, d'aquest desesper foriós, de aquest desgavellament de paraules de protesta i conceptes retombats; Patriotisme! Integritat Nacional, Desmembrança de l'unitat Espanyola, separatisme!...

No fa gaire, jo viatjava per aquelles terres de Castella, i recorreguent les Ciutats del Cid, aquelles on se breçolaren en Cervantes, Quevedo, Montalban i altres, glòries, que foren de les lletres castellanques, vaig sentir la veu del poble, dels que n'hi han més, dels que donen l'impressió d'una opinió generalitzada i escampadissa que forme el tot, del pensament col·lectiu. Vaig veure clar, que ens atribueixen un separatisme vermell, irreductible, del que sols allí s'en parla puig nosaltres, els catalans conscients, encara no n'havem parlat, si bé no podem assegurar que tan remenar-ho amunt, i avall no ens hi deturéssem a parlar-ne.

Si els escolteu, no sentiren aquell ressentiment propi; contra qui ens vol mal i no ens estima, no; sentiren llàstima de veure l'inconsciència lo desconeixement, l'ignorància total d'un problema, la lleugeresa irreflexiva de parlar de lo que na entenen, i lo que es pitjor encara: no poden entendre. S'admiren fins l'estufrefacció de l'unanimitat dels catalans, davant del problema regional, no comprenen la disciplina del cor, del ideal del "Sempre avant" i és que estan saturats d'aquella altre disciplina que imposa un sistema de govern vell i coducat que brandeix el sabre, el bit de bou de l'amo, que una força que desconeixen els ha imposat i que no volen discutir.

Si son dos cents, no trobareu més enllà de quatre opinions, tenen mandra de pensar per si sols, els més escolten el pensar dels menys, i s'el assimilen i així poc a poc es forma una opinió general i prou. No els falta capacitat pròpia, però respecte a les coses de Catalunya, els sobre rutina i animositat de sistema; ja vos coneixem, ens diuen; vosaltres voleu que vos paguem l'exèrcit, l'organització de les aduanes, etc., etc. volèu la molla i per nosaltres la crosta i gracies! no ens deixarem enganyar, vos combatirem fins a morir, i no vos escolteu després d'haver provocat la nostra opinió, i s'en cas tellen amb lo que ha dit don Fulano o don Zutano en el congrés o en el meeting; i per a cloure la polèmica, vos diuen que si fossin ells governs ens donarien l'indpendència per a no sentir-ne parlar més, però amb la fonda convicció de que saltats del apoi i ajuda d'ells ens arruïnariem!

Sobre tot, els dos conceptes esmentats en el Missatge que enviarem al Govern espanyol, nomenant "Parlament i Senat" a les dues organitzacions, encarregades de l'Administració del nostre règim autònom, aquests, per l'afinitat que guarden amb les que mal pacixen el Govern i la legis-

lació Espanyoles, són principalment lo que més força ha despertat la suspicàcia de les altres regions.

Pot ésser, que havent nomenat d'altre mena dits organismes, hauriem trobat millor acolliment davant nostre problema! qüestió de conceptes! llàstima no haver-hi pensat! Resumint i per a acabar: no ho entenen ni ho volen entendre, creuen saber-ho tot, i no saben res, viuen enganyats i jamai voldran desenganyar-se, son lluny de nosaltres i costarà fe que s'ens acostin; es precis intentar l'aproximació, batallar amb la força de la raó, fells-hi sentir les mateixes necessitats que nosaltres sentim, si no es així, no en treurèm res, ja ens la donaran l'Autonomia, però tant mimvada tant retallada, que no la coneixerem nosaltres mateixos quan ens vindrà a veure!..

E. BERRAONDO



En Defensa dels Dependents

LA UNIÓN FA LA FUERZA

En aquests moments de lluita, en que, el proletariat se mou per a assolir un sens fi de millores indispensables per a viure amb un xic de decència i dignitat, en aquests moments en que, producte de la guerra, el tan paorós problema de les subsistències preocupa a tot l'element obrer, el qual procura, pels mitjants més oportuns, mitigar les conseqüències del mateix; en aquests moments diem, sols hi ha una classe, ben nombrosa per cert, que ni es mou, ni protesta, ni dona nostres d'angoixa davant de la desproporció, a totes llums evident, dels salaris, amb les despeses necessàries per a que, hom visqui mitjanament bé. Serà que aquesta classe, que com se pot suposar no és altra que de la de dependents del comerç, està en general prou retribuïda?, o és que no té el dret d'usar, com les demés classes treballadores, de les armes de protesta indispensables per a assolir les millores necessàries?

En quan a lo primer ningú desconeix la vida de privacions, adhuc, de misèria en que romàn el dependent de comerç i, referent a lo segon, indubtablement hi ha una serie de factors que entrebanquen o, més ben dit, ofeguen la nostra protesta. Sabut és de tot-hom el mal que fan a la nostra classe, el nombre important de paràsits que conviuen amb ella: gent que, havent esguerrat una carrera i no servint més que per tirar d'un carretó, prefereixen, abans que mostrar als demés la seva inèpcia, anar a raure per pocs diners en un racó de despatx, valent-se d'alguna recomanació. Altres, individus de la classe mitja i burgesa que cansats de fer el vago i el perdut, son colocats també, pels seus papàs en el despatx d'algún amic, amb la sola recomanació de que acostumin al seu xicot al treball, ja que, per la cuestió del sou, ni al noi li fa falta cap diner, ni es convenient li en donin ja que això contribuiria a fomentar el seus vicis... (O santa moralitat!) I aquí teniu una serie de reventadors que estan usurpant el lloc an algún pare de família o bé obligant-lo a acceptar el treball en unes condicions vergonyoses, per la competència que representa el tenir aquesta gent ficada a les cases de comerç. Ademés és evident que aquests individus, detritus de les classes acomodades, no sentin damunt seu les necessitats que pesen sobre el veritable dependent de comerç ja que ells son els primers causants de l'estat en que's troba aquest darrer.

Doncs bé jo crec que la primera tasca a accomplir per la classe mercantil, és la de destruir del còs social aquests germens infectes i parassitaris aixís com per mitjà d'una bona desinfecció se destrueixen els microbis que posen en perill la salut de l'home.

Cal que an aquesta gent els hi declarem la guerra, però una guerra implacable, sense cuartel, arribant als medis més contundents per a extirpar del cos social aquesta lepra que amenaça la nostra tranquil·litat i la nostra existència. Per dignitat, havem d'exigir que totes aquestes inèpcies que per un sou irrisori ocupen llocs en despatxos i botigues, perjudicant als que per mitjà del treball havem de guanyar-nos la vida, se els expulsi de tot arreu, deixant-los, en tot cas, que's dediquin a altres quefers més apropiats a les seves condicions de sers inservibles, netejar watters, escombrar, etc. Però mai havem de permetre que al nostre costat s'hi assegui cap d'aquests individus que son en el fons els enemics més grans de la dependència mercantil.

I que direm de la qüestió dels sous? un dels assumptes més vergonyosos per a nosaltres, car després que els obrers de tots els oficis han assolit millores en aquest sentit, la nostra classe ha quedat postergada, com sempre. I no serà que els amos se trobin en una situació econòmica apurada no! tot lo contrari! la majoria enriquits amb els balanços fabulosos que'ls ha proporcionat la guerra, han deixat ben repletes les caixes de capdals sense per això dignar-se girar els ulls enrera i aixugar les llàgrimes d'aquesta pobra gent que amb la seva intel·ligència i el seu treball han contribuït a augmentar d'una-façó enorme la seva fortuna, deixant-los en poc, jaure en mig d'un abandó i d'una misèria indignes.

Cal doncs que's reparin aquestes injustícies; però no havem de fer-nos il·lusions. Havem de tenir la plena convicció de que els nostres amos pel seu propi impuls no ens faran cap concessió. I per a que se'n escolti i per a poguer obligar a que se'ns atengui és necessari, que demostrem la nostra força i no hi ha força sense unió. I en la manca d'unió radica precisament la causa del nostre abandó actual. Cal doncs que'ns unim. Havem de desterrar aquest esperit d'individualisme egoista de que patim en general.

En la nostra ciutat hi ha algunes institucions meritíssimes quines campanyes a favor de la nostra classe son ben conegudes de tot-hom, però no n'hi ha prou amb això.

Be és veritat que sempre seran dignes d'encoratjament i d'apoi per part nostra aitals entitats, però, repetim es necessari que fem quelcom més que donar el nostre assentiment a l'actuació d'aquestes institucions; és necessari, és precis que tots plegats ben posseïts d'un alt esperit de germanor ens unim, per a poguer lliurar quan arribi el cas la batalla decisiva que'ns aconduexi a la victòria o sigui, a la consecució de les millores de que tan necessitada està aquesta classe fins avui tan soferta, però també, al ensemple conscient de la seva dignitat.

B. DELGÀS

Companys: Ja veieu què opinen els esclaus del Comerç i de l'Indústria. Amunt, doncs. Jo espero el primer crit per sortir de la vergonyosa gavia.

L'ESCLAU



El present nombre ha sigut sotsmes a la previa censura Gubernativa

ECOS

Altres vegada, una infinitat d'incautes i ambiciosos que somniaven en fauleses rentes a base d'un mòdic capital, s'han vist burlats d'una manera irreparable per la flamant Societat *The Trust Bank*.

Com si no hagués sigut prou escarment el nomenat negoci Ballesteros, ben rescent en la memòria de tots, aquesta nova ensaïonada havia lograt un capital bastant crescut que repartit en accions especulatives, tenia de portar a plaç fixe, la felicitat i el benestar material a tots aquells cànids il·lusionats.

L'*affaire* no pot ésser més vulgar. Aquí on són tan freqüents els *timos* de tota mena, sembla que la gent hauria de estar més previnguda i no fiar-se de parany i explotacions més o menys lícites.

Se veu que son molts encara els que somnien amb negocis irrealitzables, ganancies estupendes i riqueses imprevisibles.

I això que ja no hi ha ningú que tinga parents a l'Havana.

Som an aquells dies rufolosos en que és tan dalida l'hora benigna del mitjdia assoleiat.

Les plaçes, els passeigs, son agradables i incitants quan el sol d'hivern amorosit i tebi hi allarga el seu petó plaent. La gent no hi passa tan atrafegada en aquella hora, i els rostres dels passejants tenen una dolça beatitut i un somris eloqüent que no tenen en cap més hora.

Sobretot aquells vells impossibilitats pels anys i el treball, aquells avis encorvats que miren el present amb marcada indiferència i anyoren el passat amb recança i melangia.

Van cap al sol, per acostar-se més a la terra. Van cap al amor etern, ara que ja se'ls acaba la vida. Aquest sol d'hivern es el seu pròdic confortant. Aquests vells an el solei son una futura carícia.

Sembla que avansen en gran manera les preparacions i entusiasmes per a que pugui ésser realitat una propera temporada de teatre líric català.

Ens entèren de que ja s'han vensut algunes dificultats que havien surgit per a que la empresa gestora pugués adquirir un dels principals teatres de la capital.

També sembla que's compta amb la valiosa cooperació d'un compositor català, de reconeguda fama i talent, el qual consolidarà un éxit ben complet amb la garantia del seu nom i la seva activitat.

No cal dir, que de confirmar-se aquestes notícies, els amants del teatre català tindrien un veritable i pregon motiu de joia.

ABEL ARDID



SOCIETATS

Al objecte de procurar la defensa de la comunitat d'interessos dels comerciants i industrials del districte setè, s'ha constituït una associació que rigirà sots la raó social de "Unió Comercial i Industrial del Districte VII", i amb domicili al carrer Alcolea, 8, primer.

El Consell Directiu d'aital associació està format de la següent manera: President, En Pelegrí Alemany; vispresident, En Francesc Puig; secretari En Zacàries Oliveras; tresorer, En Josep Batllori; comptador, En Ramon Escolà; vocals, En Francesc Balagué, En Josep Sospedra, En Isidre Grifell i En Pere Borràs.



AUSTERITAT

Mig a pla i mig a muntanya
hi ha una masia.
Tot el jorn el sol la banya,
inundant-la d'alegria.

Des d'ella blau mar s'albira
que, amb excelsa majestat
llurs braços al cel estira
com volguent enamorat
abraçar l'immensitat.

S'agita alguna vegada
blanca vela en l'horitzó:
és del mar ninfa encantada
que acudeix engalanada
a juntar-se amb l'amadò.

Una muntanya sumptuosa
fa d'espatllé a la masia
que entre els amants, generosa,
escampa rica ambrosia,
fruit de boscúria flairosa.

Muntanya!.. Verge salvatge,
fascinadora divina;
com encanta ton paisatge,
encisa la teva imatge
i ets de cors mestra i regina!

Rodeja a la masia
rec cristal·lí, que suaument murmura
excelsa poesia.
Reconet de Natura
que ofereix de l'Arcàdia la ventura

Aquí ma bella amada
vull que vinguis a fer-me companyia;

a gaudir la somiada
dolça pau i alegria
de nostre amor ja gran quan just naixia.

Serà la nostra vida
renunciament de mundanal quimera,
a canvi d'exquisida
existència encisera
que gosa qui sab viure vida austera.

Res de fastuositat,
deliri insà de luxe i de grandesa;
sino conformitat
en la rica-pobresa
d'ésser ric per despreci a la riquesa.

Nostra misera llar
convertirem en nau bella i segura
i en refugi exemplar
pels qui cerquen ventura
semblant pel mon amor sense mesura.

Tu seràs la Deessa
que guerirà del cor punyent ferida:
jo l'àguila-diablessa
que espargarà aguerrida
tot mal fat amargant de nostra vida.

I així veuràs, aimia,
que feliça serà nostra existència
tenint sempre per guia
que la més alta ciència
és guardà immaculada la consciència.

I quan tos rulls formosos
devinguin argentats i, amb fera ullada,
estengui els dits odiosos

la Parca descarnada
mostrant que som al fi de la jornada,

i al nostre entorn floreixin
fillets de nostres fills que gentilment
nostra mort endolceixin,
el premi satisfent
a l'esforç d'haver fet vida conscient,

tu i jo, en dolça abraçada
postrema, cristal·lina la consciència,
amb veu acompanyada
per corporal dolència,
així dirèm a nostra descendència:

—Fills estimats, rebrots de nostra vida
eix prec en vostre cor trovi acullida:
L'egoisme, l'orgull i vanitat
menyspreu-los amb ferma repugnància
que son paleses mostres d'ignorància
i entrebancs vils de la felicitat.

Tingueu aspiracions, sigueu ansiosos.
sens descendir jamai a sè envejosos.
Nostre goix cotitzem més del que val
per no saber comprendre be la vida.
Serà felicitat sols conquerida
pel més ric de riquesa esperitual.

No siguèu d'or avars, si d'honradesa
i al cor serveu gravada nostre empresa
De la vida, calvari de verí,
nosaltres, humils pobres, rics de cor,
semblant per tot arreu llavor d'amor
de la vida n'hem fet flairós jardí.

Marian AMAT



ESPECTACLES

CIRCOL DE SANS.—La companyia d'en Videgain i el mestre Vivas continú amb gros èxit en aquesta Entitat.

El dia 1 se hi representà *El Rey que rabió* i *Serafin el pinturero*.

El dia 6, *El triunfo del Cañete*, *Suerte loca*, *Dolores* i *La cara del ministro*, acabant l'espectacle amb la cèlebre repartició de joguets a tots els nens i nenes. Es digne de lloança el comportament d'aquesta entitat amb la festa que celebra tots els anys en aquesta Diada. Els joguets són donats amb tanta quantitat que no queda ni un concorrent sens el regal corresponent. Ens enterarem que en conjunt en foren repartits la quantitat de 1200. Nostre mes coral enorabona.

El dia 12 anaren les obres *Sangre gorda*, *Cambios naturales*, *Alma de Dios* i *La Chicharra*.

No cal dir, una vegada mes que en totes les obres se hi nota un cuidat conjunt sobresortint admirablement l'eminent primer actor en Salvador Videgain en l'obra «La Chicharra» i obtingué un grós èxit. Ens feu un vell a la perfecció. Endavant Videgain, vosté es el primer actor de tots els que es dedican al nomenat genre xic.

Per al dia 19 van les obres *Quién mal anda...*, *Soldaditos de plomo* i *La güella e Quirico*.

Com la funció es dedicada al mestre Julià Vivas en son obsequi hi pendrà part, cantant un acte de Concert, l'eminentíssima tiple N'ANNETA GARBY.

Es de creure que la sala estarà pleníssima.

El dia 26 a la tarda tindrà lloc una solemnitat artística amb motiu de la visita de l'«Orfeó Vicentí» a nostre població executant, junt amb l'«Orfeó de Sans», un triat Programa formant un conjunt de 300 executants.



En Julià Vivas

Mestre director de l'Orquestra de la Companyia de sargüela que actua en el Círcol de Sans

Per al diumenge vinent, dia 19, a la nit gran ball anomenat de «Ninfes», qual ball tindrà lloc en el Saló d'Espectacles.

Per al dia primer de Febrer a la nit, gran i excepcional ball de disfresses, amb valiosos presents per a totes les disfresses que hi concorrin.

L'ORFEÓ DE SANS al Prat de Llobregat.—La diada de Sant Esteve nostre primera entitat coral se traslladà al Prat, per a donar un concert al Centre Artesà.

Foren rebuts els expedicionaris a l'estació, pel Consell Directiu de dit Centre, delegat de l'Ajuntament i altres personalitats que juntament s'encaminaren a la casa Comunal, on s'executà per l'Orfeó el «Cant a la Senyera» com a salutació a la població.

Seguidament se dirigiren els orfeonistes vers el local on devia tenir lloc el concert, quin ja estava ple de gom a gom, tant es així que, tingué que prohibir-se de donar mes entrades per la impossibilitat de cabri ningú més.

Començà l'Orfeó a descapdellar el programa que havia d'executar i ho feu d'una manera tan acurada que s'hagueren de repetir la major part de les obres a pres de la concurrència. Fou fortament aplaudida la Sra. Galés al cantar les melodies «Rosa de bardica» i «Els pescadors de Schubert», per la encertada interpretació que els hi donà i per la formosa i ben timbrada veu de que està dotada.

Al sentir-se les primeres notes de nostre Himne Nacional tota la concurrència se posà de peu i esclatà en una ovació delirant sentint-se viscas a la llibertat de nostra Pàtria que foren unanimitat contestats.

Foren moltes les felicitacions que rebé el Mestre Carbonell per sa lluminosa tasca artística, que farà de l'Orfeó de Sans, si té perseverància, un dels primers orfeons de Catalunya.

A l'arrancar el tren, ja de retorn, se donaren altre cop viscas i se cantaren «Els Segadors» pels orfeonistes i pel públic i comissions que vingueren a donals-hi comiat, continuant l'entusiasme fins a l'arribada a l'estació de Sans.

Nostra felicitació al Director Sr. Carbonell, a la Professora Senyoreta Munné i a l'auxiliar Sr. Solé i que per molts anys puguin cooperar a la tasca cultural i patriòtica que va desenrotllant l'Orfeó de Sans a nostra populosa barriada.

FOMENT REPUBLICÀ CATALÀ DE SANS.—En la nit del 5 dels corrents va representar-se en el teatre d'aquesta Entitat *El mal de amores* i *Los chicos de la escuela*. El conegut actor Calvo tingué l'amabilitat d'encarregar-se del paper de *D. Lope* en *El mal de amores*, del qual va fer-ne una creació. Dites obres, dirigides pel Sr. Muntal, quant més modest mes digne d'apreci, varen resultar una perfecció de bon conjunt, distingint-se en llurs respectius papers les Sres. Salvador (mare i filla), Torrents i González i els Srs. Calvo, Muntal, Rovira, Pujol, Miret, Llopis, Torres, Nomar, Esteve, Campanyà, Torrens, Cortadella i Güell.

Finalitzà la festa amb lluit ball de Societat.

Una bona vetllada si la funció hagués començat amb més puntualitat.

Proximament *El padrón municipal* i *El asistente del Coronel*.

En preparació: Grans balls de disfresses.

En la Reunió general celebrada el dia 12 dels presents, en aquesta mateixa Entitat, va renovar-se el Consell directiu quedant constituït de la següent manera: President, Pere Balanyà.—Vicepresident, Joan Borràs.—Tresorer, Baldomer Gavalda.—Secretari, Ignasi Pujol.—Vicesecretari, Manel Gall.—Comptador, Joan Samà.—Vocals: Eliseu Esteve, Emili Planas, Abelard Fuertes, Antoni Amat i Joan Llobera. Bon seny i prosperitat.

CENTRE REPUBLICA SOCIALISTA «LA LUCHA».—Organitzat per aquest Centre, tindrà lloc en la nit del 23 a dos quarts de deu, en el Cine Gayarre de Sans, un mitin extraordinari en el qual faran us de la paraula els Srs. Noguera i Comet, Lluís Companys, Francesc Layret i Marcell Domingo.

CINE LICEU.—Dies 5 i 6. Actuaren amb bon èxit el «Trio Español» de cants i dances, i el «Caballer Querias», amb son ruc «Merlin» que per cert no es pas ruc del tot, puig coneix algunes lletres i sap contar fins a cinquanta.

Dies 11 i 12. Reculliren molts aplaudiments en son comés el conegut clown musical «Fonsolá» i els equilibristes «Miss Mary» i son excèntric.

Pels dies 18 i 19. Estrena de la molt interessant pel·lícula de llarg metratge «La Passatgera», interpretada per la genial artista Pina Menichelli i actuació del conegut «Aretino».

Pels dies 25 i 26. Estrena de la sensacional pel·lícula, interpretada pe popular atleta italià, i que porta el seu mateix nom «Maciste» (la 1.ª jornada).

CINE GAYARRE.—Dies 4, 5 i 6. Debutaren amb feliç èxit «Les Massen», equilibristes de trapezi, i el dueto còmic «Alfons-Nirma», conseguint especialment aquests darrers merescuts aplaudiments.

Dies 11 i 12. Actuaren molt brillantment al popular artista còmic «Arefino» i els equilibristes «Les Vidal's» siguent tots molt aplaudits.

Pels dies 18 i 19. Actuarà en aquest cine l'artista «Fontsolà».

CINE ODEON.—Dies 5 i 6. La bellíssima i gentil «Purita Mignon», cançonetista, conseguí un falaguer èxit, especialment amb la cançó catalana «La Fadrineta» en la qual a més d'anar habillada de pubilla de nostra terra, ostentant al cap una bonica llaçada de les quatre barres, puntejava amb excelsa fineza el compàs de la cançoneta que és una sardana.

Dia 12. Han treballat amb franc èxit el dueto còmic «Mari-Bonetti»

Felicitem a l'empresa per la gran animació que hi havia en aquest cine que temps fa que no s'hi havia vist.

Pel dissabte vinent dia, 18, a la nit, gran ball amb Quintet el que esperem serà un èxit.

Pel diumenge dia 19, projecció dels episodis 11 i 12 de l'interessant pel·lícula «Odisea de Gloria» de la formosa sèrie americana i debut de la genial cançonetista «Lina Roca».

SANG NOVA.—El dia 5 d'aquest mes, per la tarde, hi tingué lloc un gran ball extraordinari, essent amenitzat per la Banda del Circ de Sans. Al ressenyar aquest ball no ens mou res més que el goig de fer constar els sentiments que, de ferma convicció nacionalista, manifestà la juvenut d'aquesta societat; puix per tres vegades, feu tocar «Els Segadors», que foren interpretats amb molt entusiasme, siguent també acompanyats amb el cant d'una bona part del públic concurrent resultant amb tot això un acte de vera afirmació catalanista.

Per la nit, revetlla de Reis, es presentà, sots la molt enfesa direcció del primer actor En Ricard Mallorquí, el drama de l'eminent dramaturg català En Santiago Rusiñol, *El Mistic*, distingint-se per l'interpretació sincera i brillant del paper de «Mossen Ramón», el primer actor, abans nomenat, seguint després indistintament les actrius senyores Ugas, Adeleg i Marfí, les agraciades senyoretas García i Costan i els senyors Caballé, Rovira, Juncosa, Riqué, Ferré, Sospedra, Jansana i Tarrida.

Tenim ben entès que entre altres obres es proposen representar *Lo Pubill, L'Urpa, Gente Bien, El Cardenal i La Reina Jova*.

Pel dia primer de Febrer a la nit, gran ball de disfresses.

El diumenge dia 12 tingué lloc en aquest Centre una Assemblea preparatòria per a la constitució de la Juventut Nacionalista de dita Entitat.

L'acte durant el qual regnà molt entusiasme, fou presidit pel soci Feliu de la Comissió organitzadora i després de patriòtics parlaments s'acordà que una Comissió composta pels joves Feliu, Utrillo, Fité, García i Borrell cuidi de dictaminar uns Reglaments que seran portats a discussió en l'Assemblea de Constitució de la Juventut que se celebrarà segurament el primer diumenge de Febrer.

CINE BOHEME.—Dies 5 i 6 del present mes. Descapdellaren brillantment son comès artístic la valiosa atracció «Troupe Wernoff» i el popular artista còmic «Arefino» guanyant forts aplaudiments.

Dia 12. Obtingueren sincers aplaudiments en s'actuació artística el dueto còmic «Les Fonsetti» i el gran il·lusionista «Berenguer».

Pels dies 18 i 19. Estrena de l'hermosa pel·lícula «La Dama de les Camelies».

TEATRE ESPANYA.—Dies 5 i 6 dels corrents. Obtingueren un senyalat èxit en la seva actuació artística la bella «Dinora» cançonetista i «S. M. Charlot i troupe» nombre verament molt graciós.

Dia 12. Conseguien merescuts aplaudiments en sos emocionants equilibris «Mis Lola i Charlotín» i en ses cançonetes la bellíssima cançoneta «Lina Roca».

Pels dies 18 i 19. Debut en aquest cine del dueto «Tosca Breciane», i projecció de la sensacional pel·lícula «El Trapero de París» i de les jornades 11 i 12 de la no menys emocionant «El Buque Fantasma».

Properament projecció de l'interessant pel·lícula editada per l'acreditada casa Pathé frères, «La Sortija Fatal» i reaparició de la valiosa atracció «Troupe Germanes Gómez».



ESPORTS

Futbol

De entrenament

C. E. DE SANS - INTERNACIONAL

Contra el que era d'esperar i després de moltes gestions el dia primer del que cursem, lluitaren amb dos equips (incomplets) en el camp dels *estrellats* davant d'una immensa gentada, amb una espectació digna de les grans solemnitats futbolístiques.

Als pocs moments de començat el partit, els *estrellats* aprofiten la indecisió dels *verds* per a marcar els dos primers gols. Els ànims Internacionalistes arriben al limit amb la ventatje obtinguda, mes aquesta alegria els va passant al veure que els *naïos del Centre* per moments s'imposen, poguent arribar a la mitja part amb el empat.

El segon temps continuen els *verds* assetjant la porta Internacional, donant molta feina als baks i porter contrari, que es defensen amb coratge.

L'equip del Centre jugà com en ses millors tardes fent el seu clàssic joc ras, obtenint d'aquesta manera, *dos gols mes*.

Amb la esclatant victòria de 4 a 2 a favor dels *verds*, s'acaba aquest primer encontre, que deixa plenament convensut lo que son capaços els nois del Centre.

El segon partit era esperat amb impaciència.

El camp del Centre va ser designat per aquest encontre, omplint-se de aficionats per veure lluita aquets terribles rivals.

El equip del Centre es presentà complert i l'Internacional faltant-li quatre jugadors del primer team (que sembla que o faixi per vici quant juga d'entrenament) i a les ordres d'un Internacionalista donà començ el partit. No entrem en detalls perque al veure la diferència de partit, allà ahont era el primer, digne de veure, el segon va resultà durant la primera part quelcom desastrosos. A la segona part es cuidà el arbitra en Cruella del «Espanya» de qui no mes hem de dir que fou el que evità una desfeta.

El empat no hi hauria sigut a no ser que uns *estrellats* al veures per damunt una derrota, abusaren del joc indecent inutilitzant d'aquesta manera a En Riera i En Vidal, el que motivà un canvi de jugadors amb motiu de retirar-se en Riera.

De comentaris no cal fer-ne. doncs amb el exposat n'hi ha prou per fer-se càrrec de lo succeït.

Des de aquestes ratlles desitjem prompte millora a nostres amics Vidal i Riera encoratxant-los altra volta per continuar en aquesta tasca començada.

Protestem enèrgicament del fet ocorregut. Obrant d'aquesta manera es fan odiables, per tot amant de aquest esport, aquells jugadors que creient-se més corpulents no respecten a llur contrari.

CAMPIONAT DE CATALUNYA

INTERNACIONAL 2 - ESPAÑOL 1

Diumenge en el camp del primer jugaren aquest dos equips, obtenin una senyalada victòria els *estrellats* sobre llurs contraris.

Felicitem al Inter per aquesta lliçó donada.

BARCELONA 5 - ATLÉTIC 0

Sots l'arbitratge d'en Baró de l'Inter se jugà diumenge a la tarda aquest partit entre els primers bàndols dels mentants clubs.

Barcelona.—Bru, Reguera, Costa, Torralba, Sancho, Blanco, Vinyals, Lakatos, Martínez, Alcántara i Sagi.

Atlético.—Miñana, Payà, Gufés, Perich, Alcover, Talló, Gufés (C.), Mateo, Balagueró, Durán i Ramos.

Comença el partit i el domini dels *barcelonistes* creix per moments per cert que jugaren pesimament marcant n'obstant cinc gols aixís, Alcántara dos i un en Lakatos, Martínez i Sagi.

L'*Atlético* pogué apuntar-se el primer d'un penal però tot i firant-lo dugues vegades anà als nuvols.

Els mellors en Costa, Sancho, Blanco, Vinyals i Sagi el reste apàtic.

ESPAÑA 2 - C. E. DE SABADELL 0

Com de costum el "España" obtinguè altra victòria i el "Sabadell" un altre derrota.

No duptem que els vermells defensaran amb consciència i coneixement de joc la seva bandera, el proper diumenge.

GROP B

C. E. DE SANS 2 - JUPITER 2

Al camp d'aquest últim puguerem presència una lluita quelcom empenyada com ho demostra aquest resultat, tenint en compte que en el seu camp son contats els que poden vèncels... amb això queda demostrat el que van jugar els nois *verds*, ja que fins 5 minuts abans d'acabar el partit portaven la davantera.

BADALONA 3 - AVENÇ 1*

Tot i jugar en el seu camp l'"Avenç" no pogué obtenir un altra victòria com a la primera volta, entre aquets dos mateixos equips.

Partits a jugar el dia 18

GROP A

Español - C. E. de Sabadell

Internacional - Atlético

Barcelona - España

GROP B

Júpiter - Avenç

C. E. de Sans - Europa

LENAM.

POLÍTIQUES

El passat diumenge dia 5 a les 11 del matí i en el estatge de l'*Ateneu Autonomista del Districte VI* tinguè lloc el acte inaugural de la *Joventut Nacionalista Obrera de Barcelona* amb un grandios miting d'afirmació nacionalista com a començ de les seves tasques polítiques.

En front d'una nombrosa concorrencia ocuparen la presidència els Srs. Rosés, Garriga i Massó, i Maynés, diputat, senador i diputat de la Mancomunitat respectivament.

Feren us de la paraula els senyors: Jaume Grau, Lluís Jover, Jaume Bofill i Matas, Enric Maynés, Alexandre Bulari Rialp, Guimar Castellà, Salvador Bremón, Garriga i Massó, Francesc Bosch i Gaspar Rosés qui resumí l'acte.

Tots explicaren amb acert son amor a la causa de Catalunya, essent molt aplaudits.

Foren rebudes moltes adhesions.

La policia fou en gran nombre escampada per tots els voltants de l'Ateneu, essent innecessaria, doncs el nombrós públic sortí com sempre ordenadament.

L'Unió de Joventuts Nacionalistes de Barcelona atenen-se a indicacions del seu lider, organitzarà una serie d'actes en pro de l'autonomia integral de Catalunya.



Del mon qui s'enfonsa

Crema un tió en la llar encesa
per a escallar l'infant ditxós,
mentre defora, amb la mà extesa,
l'infant tristíssim diu frisós:

"Donguin almoina al denerit
qui en tot el dia no ha menjat,
qui no té casa ni té llit.
Facin a un pobre caritat.

Ans que l'hivern seré finit,
no hi ha remei, si gela i plou,
que vaig descalç avall i amunt
i la maneta no se'm clou.

La mare capta pels carrers,
el pare jeu a l'hospital,
no sé què són festes ni plers,
no conec pas quan és Nadal.

Si un vianant per sort llambrega,
deixa una almoina, compassiu,
i del menut el cor bateja.

L'infant ditxós s'escalfa al niu.

D. RIERA i RIQUE



POLITQUERIES

ELS MÉS HUMILS SERÁN ELS MÉS GRANS

El dillús passat tinguèrem ocasió d'escoltar a en Francesc Macià amb motiu d'assistir a una reunió preparatòria de la constitució d'un partit masclé de política netament catalana i democràtica, de quina n'és cap-devanter aquest home que no's panadeix d'haver deixat d'ésser lo que era en sa carrera social, que ja és tot lo que's pot dir en aquesos temps en que tants deixen d'ésser lo que honradament son per a "fer carrera".

Ens quedàrem admirats devant de la modestia sincera d'aquest capdill decidit, d'aquest noble batallador.

La figura de la personalitat d'en Macià tant sencilla ens va convencer una vegada més de que no perque es tingui una carrera com ell, s'ha de guardar una postura de presumit ni d'orgullós. I pensàvem: Si d'altres l'imitessin...



Nova publicació

El dia 22 del corrent mes, sortirà el periòdic català «*Diari de Catalunya*». Per referències sabèm que dit periòdic serà un perfecte portaveu i defensor concienciat de les coses

de la nosta Pàtria. Si és així, que bé ho creiem, ja hauria d'haver aparegut, que bon servei ens farà als catalans de de-bò. «Ruta Nova» avença a la seva digna redacció i col·laboració un fraternal ¡Visca! Per ço som fills de la mateixa mare.



El treballadors podem ésser polítics

No hi estem conformes amb que és enemiga dels obrers la política. Ho és la política dels colors, però la pràctica, la verdadera, la que s'explica en els llibres de text, no ho és enemiga sinó que és una instrucció que necessitem per a fer-nos càrrec dels nostres drets i deures col·lectius. Per ço quant volguem seguir a homes polítics, no tenim de sapiguer de quin partit són i si quina conducta humana tenen. I si en els seus programes no més parlen d'honor i de dignitat, però no dieuen res pràctic de treball i de menjar "pel gato".



Cupletera..., als teus cuplets

El treball de les cançonetistes entenem que's natural tingui per objecte guanyar-se artísticament la vida o la fama de gentilesa. Anar per tot això es propi i plausible; però surtir-se'n és tenir equivocades o dolentes intencions. La Mary-Focela (que moltes voltes l'havem aplaudida) sembla que s'ha posat en aquest últim terreny. Per ço forçosament tenim de sensurar-la. Per que insistir com ella fa cantant ¡Viva Espanya! amb l'intenció que deixa entre-veure és no volguer evitar disgustos i escàndols.

Al veure que la seva conducta molesta a tants barcelonins—ja que de cega no'n te res—per que continuïa? que vol? No sab comprendre que ara com ara és general el sentiment apassionadament català d'aquesta terra?

Per altre part, utilitzar un període d'agitació com el present per a preparar-se aquí futurs éxits a fora, seria lo que han fet i fan els avars acaparadors de subsistències.

Mary, no segueixi. Deixi-ho per als negociantis en polítiques duptoses lo de les insinuacions patriòtiques mes o menys oportunistes.

Cada cosa en son lloc i un lloc per a cada cosa. Ademés, per a que visqui tot-hom no cal dir-ho an un escenari... Per que no vol ser simpàtica a tots com era?

Cupletera... als teus cuplets.



Perdent terreny

Lo que hem llegit de les bases redactades per la comissió extra-parlamentària ens ha fet l'efecte de "qui no vol caldo, quatre tasses". Perque en el nou projecte es posen a la governació nostra més trabes de les que hi han actualment. Oh! n'hi ha per tirar el barret al foc, i no'ns referim als de cinta blanquinosa amb que es distingeixen els nomenats espanyolistes, car allavors fariem com ells que al foc hi voldrien les barretines.

Aquestes—diuen—que "provocan" però aquells fan ganes de posar-se el dit el coll.

POLICRÒNIC



JORN DE FESTA

A L'AMIC NORMAND SOLER (1)

DIRECTOR DE L'ORFEO PIRINENC

Eren les primeres hores d'una tarda estival, magnífica. Una quietut immensa dominava la plana, i sols el cant monòton i estrident de les cigales interrompia de tant en tant el silenci encantat d'aquell bell jorn de festa major. El sol semblava volguer també cel·lebrar-la enviant a la terra sos raigs xardorosos amb més intensitat que de consuetud, que reflexaven en el camp tot ell curull d'espigues daurades repletes a més no poguer de blat.

Fins el cavallet de la nostra tartana semblava volguer cel·lebrar la diada, caminant amb més empena qu'altres vegades, bo i sent resonar a nostres orelles aquell bé de Déu de picarols i campanetes de que anava guarnit i que trincaven constantment.

El tartaner, home ja d'edat bon xic avançada, cantant i xiulant alegrement, quasi no s'adonava de nosaltres, que trontollant el carruatge a causa dels nombrosos sotracos del camí accidentat que seguïem, anavam d'un cantó a l'altre dels seients tenint d'agafar-nos fort per no ser llençats a fora.

I seguïem caminant... oferint-nos la vista uns paisatges esplèndits i jolius. Ara travessàvem un rierol, on l'aigua amansida mormoraba quietament, saltant per sobre dels palets i pedres en bonica cascata, perdent-se allà baix lluny, molt lluny. Ara ens trovàvem en un bosc frondós, on les branques dels oms i alzines corpulents feian uns pons i arcs força bonics, que sols deixaven entre veure de tant en tant un raig poruc de sol que s'esmunyia per entre les fulles, a l'ensemps que un airet suau, força agradable cariciava nostres rostres.

I allavors jo li deia a Ella paraules boniques a cau d'orella, que ja comprenia l'efecte que li feian en son cor, sols en mirar els seus ulls negres...

I arribarem per fi a l'era gran del Mas Florit.

Baixàrem de la tartana, allargant a Ella jo la mà per ajudar-la, lo que feu en un instant al ensemps qu'és creuaven les nostres mirades... Ella tenia el rostre alegre, enrogida de galtes, els llavis riallers i els ulls expressius...

En aquell instant refilà la cobla des d'una estrada magníficament guarnida una sardana força alegroia, i com obeïnt a un mateix impuls, bo i agafats de les mans tots dos ens dirigirem correns a l'era, i trencant la primera rodona qu'ens vingué al pas, ens hi posàrem puntejant amb força dalit, aquella sardana escaienta.

I en aquell bell «Jorn de Festa», me sentia el més feliç de tots els homes, i les notes de la cobla m'entraven fins al cor, i oblidant tots els sofriments i les penes passades, endavinava, contemplant els ulls formosos d'Ella, tot un poema d'amor i joventut, i una vida repleta de felicitat i benhaurança!

Joan DOMÈNECH GILART

(1) Amb motiu de l'estrena suara efectuada de la sardana de la que n'és compositor, titulada "Jorn de Festa."

CORRESPONDÈNCIA

J. P.: El sonet es defectuós. Ficis be que *música i agonia* no son consonants. Com tampoc *alegria i vida*.—R. C.: Vostè té molta raó i el tema és just i bonic; però tal vici és difícil d'extirpar. A mes, per a fer acusacions cal posèir irrefutables proves.—A. R. V.: Els seus versos son massa fluixets i mal amidats. I consti que teniem intenció de complaure'l.—J. P. E.: En cartera. Mercès.—J. V. C.: Ens plau molt el seu interès pel millorament de nostre districte. Tindria la amabilitat de enviar-nos el seu nom i adreça?

Impremta d'Ignocent Porcar, Carrer de Sans, 9, Barcelona.